

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 6

August 1975

11. årgang

Da tidens fylde kom

Av Øyvind Andersen

I Galat. 4, 4—5 leser vi i Jesu Navn: Men da tidens fylde kom utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven, forat han skulle kjøpe dem fri som var under loven, så vi skulle få barnekår. Amen.

Da tiden fylde kom, står det. Det er mange som misforstår det ordet. Det tales om at alle ting var så vel forberedt for kristendommens utbredelse, der var romerriket, der var et feles språk, det var godt med veier, der var gode kommunikasjoner og meget annet. Og det er ikke tvil om at også alt dette hadde sin betydning. Gud nevner denne tids husholdning med tanke på sitt rikes husholdning det er sikert nok.

Allikevel er det ikke dette ordet her tar sikte på. Da tidens fylde kom, det betyr at alle ting var blitt så håpløse at hvis Gud ikke hadde grepet inn ville alt gått til grunne. Situasjonen i Israel var håpløs, situasjonen for dem som bekjente seg til Gud syntes helt håpløs, og det la seg et mørke over verden som ingen hadde sett make til inntil da. Alt ville gått til grunne om ikke Gud der og da hadde grepet inn. Da kom han, da oppfylte Gud det løfte han hadde git til Adam og Eva: Kvinnens ætt skal knuse slangens hode, da utsendte Gud sin Sønn. Gud kom selv til verden i sin egen Sønn, født av en kvinne. Du hører hvordan det uttrykk korresponderer med det som var sagt til Adam og Eva: Kvinnens

ætt. Kvinnens ætt, betyr et bestemt individ født av en kvinne. Det betyr ikke en slekt slik som det gjør i vårt språk, men det tenkes på et bestemt individ, født av en kvinne. Og det blir nettopp sagt her i Galaterbrevets 4. kap.

Guds Sønn går inn i menneskeheten, og blir menneske. Og det er vel å merke seg, han tar ikke bolig i et menneske, det eksisterer ikke et menneske på forhånd som Guds Sønn kommer til og tar bolig i. Å hevde et slikt syn på Jesus, er det samme som å fornekte ham som Guds Sønn. Skriften sier at det er Guds Sønn selv som blir menneske, som blir født av en kvinne, det er Ordet som blir kjød. Det er sagt så upersonlig, for å gjøre det klart at før Guds Sønn blir menneske eksisterer ikke dette menneske. Det blir til, ved at han den levende Gud blir et menneske, og gjen-nemngår hele prosessen fra mors liv av og alt det som hører menneske til.

For å frelse oss måtte Guds Sønn dele våre kår, han måtte gå inn i det som vi er under og ta det på seg. Det betyr for det første, at han er prøvd i alle ting i likhet med oss, alt som hører menneskelivet til hørte også ham til, alt det du kan tenke deg et menneske prøver i denne verden, det har Guds Sønn prøvd — dog uten synd. Det er den usigelige forskjell på ham og oss, at han levde menneskelivet slik som det skulle leves, slik som Guds

hellige lov beskriver at et menneske skal være for å bli godtatt av Gud.

Så kom han under loven, står det, han er født under loven, han er født under alle de krav som hviler på mennesket. Det betyr at da er han også født under den dom, og det syndeansvar som vi mennesker har pådratt oss med vår synd. Alt det vi har gjort og pådratt oss, det hviler nå på Guds Sønn som menneske.. Det står om ham i Salmenes bok: Det jeg ikke har røvet, skal jeg nu betale tilbake. Og det er underlige ord, som for øvrig står i Salme 69: Fler enn hærene på mitt hode er mine synder, sier han. Han er sunket ned i bunnløst dyp, han den syndfrie, han som ikke visste av synd, som aldri gjorde synd, som det ikke finnes synd i forbindelse med, han er tilreknet alt det som du og jeg er og har gjort. Det står om ham i 2. Kor. 5, 21: Han som ikke visste av synd, ble gjort til synd. Det er altså skjedd en tilrekning, han er født inn under dette, og er tilreknet alt det som vi er og har gjort.

På denne måten er Guds Sønn kommet inn i mine og dine kår, og han er da blitt behandlet som om han var oss. Guds Sønn er blitt behandlet etter det som vi har fortjent, og etter det som vi skulle ha svart rekneskap for, Rekneskapet hvilte på ham og han kjøpte oss fri. Han er født under loven, for at han skulle kjøpe dem fri som var under loven. I Galat. 3 er det sagt at han kjøpte oss fri fra lovens forbannelse. Lovens forbannelse er det som står skrevet: Forbannet er hver den som ikke holder ved i alt det som er skrevet i lovens bok, så han gjør det. Eller for å sittere litt forkortet fra 5. Moseb. 28: Dersom I bryter mine bud som jeg byr eder i dag, da kommer jeg over eder og forbanner eder, jeg er Herren. Denne forbannelse hviler på oss, denne forbannelse kunne ikke vi fri oss ifra Guds egen Sønn er kommet inn under den, Guds egen Sønn hadde fridd oss fra den, han ble forbannet, han ble selve forbannelsen, sier

Guds ord. I den grad er han gått inn i våre kår.

Det er dette julen minner oss om. Guds Sønn er blitt menneske, og har fridd oss fra alle våre synder. Og det betyr at slik som han gikk inn i våre kår og befridde oss fra dem, så skal vi til gjengjeld få lov til å bli innsatt i hans kår. Det står også i dette ordet som jeg leste: Forat vi skulle få barnekår. Nøyaktig står her etter grunnteksten: Forat vi skulle få insettelse i sønnekår. Vi blir satt in i Guds Sønns kår, vi får hans barnekår, hans arverett, vi får alt det som tilkommer Guds Sønn, alle hans gjerninger blir tilreknet oss, fordi våre gjerninger ble tilreknet ham. Dette er det store plassbytte: Guds Sønn kom i vårt sted ,og vi får lov å komme i hans sted. Vi blir tilreknet hans rettferdighet, vi blir tilreknet hans hellighet, vi får lov å bruke hans navn som en guddommelig fullmakt. Dette navnet gjelder for oss i himmelen, og vi kan komme frem for den almektige Gud i Jesu navn og si Far, for vi er Guds barn ved troen på Jesus Kristus.

Dette at Jesus kom inn i våre kår, er gjort for alle mennesker. Du som hører dette i dag, og ikke er en kristen, du skal vite at dette har Jesus gjort for deg. Jesus tok den forbannelsen som hviler på deg. Alle mennesker var med i det at Guds Sønn tok alle ting på seg, og bar våre kår.

Det andre at vi ble innsatt i hans kår, det skjer ved omvendelse og tro på ham. Du som nå hører dette og ikke er en kristen, du skal vite at du har den samme rett til alt det Jesus er og har gjort, som vi som tror på ham. Forskjellen er den at du enå ikke har gjort bruk av denne retten. Vi som tror på Jesus, vi gjør bruk av retten som Gud har gitt oss, det er derfor vi har syndenes forlataelse, derfor er vi Guds barn og arvinger til himmelen, derfor står vi tilreknet alt det Jesus er og har gjort, fordi vi har gjort bruk av en rett som Guds egen Sønn har kjøpt til oss. Men denne retten er ennå like meget for deg som

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Bladet blir halde opp med friviljuge gaver
Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, 5400 Stord. Postgiro: 42887, Stord Alt som har med bladet sin eksp. blir sendt dit, som tinging, oppseiing, adresseforandring og gaver til bladet.

Norsk Lutherisk Lekmannsmisjon:

Formann: Sigmund Hjorthaug Kløverveien 32D, 4300 Sandnes

Kass.: Sverre Bøhn. Postgiro 68213
Bankgiro: Vikøy Sparebank
3530.07.09492
5601 Norheimsund

i begge mine hender». Og fra Koll. 2, 14: «Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Og det tok han bort idet han naglet det til korset.»

Her er det sagt oss hvordan Jesus kom og ordnet vår sak hos Gud, betalte alt i vårt sted. Gud sendte oss Jesus, fordi vi selv ikke kunne betale det aller minste av gjelden, og derfor måtte havne i et evig gjeldsfengsel til sist. Han ble født inn i slekten, for å være vår bror og stedfortreder for Gud. *Gud holdt rekneskap med Jesus istedenfor oss*, og fikk full betaling for all vår gjeld. (Rom. 8, 3). Hele livet levde Jesus i fullkommen lydighet etter loven, slik Gud ville at menneskelivet skal leves. Og dette livet levde han istedenfor deg og meg og alle mennesker! Derfor tok han på seg alle våre lovbrudd, all vår syndegjeld, ja all den straff og forbannelse som vi skulle sonet i all evighet. Han gjorde seg til ett med oss og vårt skyldbrev, og lot seg nagle til korset med alt sammen. «Han bar våre synder på sitt legeme for oss.» (2. Kor. 5, 21). «Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse, da han ble en forbannelse for oss» (Gal. 1, 7). Der på Golgata bar han slektens regning betalt og kvittert ved Jesu Kristi dyre blod (1. Pet. 1, 19). Der ble *skyldbrevet forvandlet til et frihetsbrev* for alle mennesker. Og ved Kristi oppstandelse og himmelfart ble dette frihetsbrevet plassert ved Faderens høyre side i Himmelten, der Jesus alltid viser kvitteringen frem (Hebr. 9, 24). Og denne betalingen har Gud godtatt som evig nok for alle mennesker på jorda, til frelse, rettferdighet og barnekår hos Gud, og en himmelsk arv til sist (2. Kor. 5, 19—21).

Bøkene i himmelen. III.

Av Gudmund Hjorthaug

Sist skrev vi om rekneskapsboka — om hvordan Gud følger med hvert menneske livet igjennem, og fører hele livet vårt inn i sine bøker. At det står i Bibelen at endatil hvert unyttig ord skal det gjøres rekneskap for på dommens dag. Alle må vi frem til rekneskap fordi vi er Guds skapninger og eiendom. — Men vi nevnte også at der er en mulighet for oss, at alt kan gå godt på dommens dag likevel — fordi der er en som har ordnet vår sak og betalt vår gjeld hos Gud.

I dag vil vi se litt nermere på den

Kvitteringsboka

som vi også har i Himmelten. Da leser vi først fra Esa. 49, 16: «Se, jeg har tegnet deg

ikke har gjort bruk av den. Kjære deg, vil du bruke denne julen til å gjøre bruk av den rett som Guds Sønn kom til deg med. Amen.

Men kan så alle syndere være trygge på dommens og rekneskapens dag? Her svarer Bibelen både ja og nei, alt etter den stilling vi tar til Jesus her i tida. Fra Guds side er alt lagt tilrette, betalingen og frihetsbrevet er fullført for alle syndere. Men den som skal få nytte av denne kvitteringsboka i Himmelten må ikke ha synd.

Vår åndelege gudsteneste

Av Amund Lid

Av gudstenester finst det to slag. Me har den ytre gudsteneste, slik me møter den i kyrkje og forsamlingshus. Men her i Rom. 12 er der tale om vår åndelege *Gudsteneste*. Så legg eg dykk då på hjarta, brør, for Guds miskunn skuld, at de må bjoda fram lekamane dykkar til eit levande, heilagt offer, eit som Gud har hugnad i — *det er dykkar åndelege gudsteneste*.

Den som er født av Gud, har fått Guds ånd, og del i Jesu Kristi sinnelag, han har fått ein trond og lengt til å tena Gud. Samstundes som han stirr med og lid under kjøtet — si medfødde syndige natur som trår etter synda og verda og det som tenar oss og våre. Då blir det ofte eit stort spørsmål for oss: Korleis kan eg tena Gud? Du går i ditt daglege arbeid, og synest du når så lite og kan så lite på alle område, når det gjeld ditt gudsliv og di teneste for Gud.

Her i dette ordet kjem apostlen oss til hjelp

len, han må få tak i den her på jorda, i nådens tid. Det er kun den som lærer Jesus å kjenne her, og kommer til en levende tro på ham her nede, som får del i den soning som er ferdig (1. ohs. 5, 10—13). Av naturen er vi alle døde og uimtotakelige for alt som hører Guds rike til (1. Kor. 2, 14). Derfor må vi først få en ny natur ved troen på Jesus. Og det skjer ved å høre og lese og be om Åndens lys over Ordet fra Gud, slik vi har fått det i Bibelen. Der vil du tape troen på deg selv og alle dine små betalingssummer, og der vil du begynne å tro på Jesus og regne med ham som har betalt og ordnet alt for deg. Når ditt hjerte regner med — og setter sin lit til Jesus og ordet fra ham og om ham, da er frihetsbrevet gyldig for deg I

og vil leggja oss på hjarta korleis me kan tena Gud, midt i vårt daglege liv og virke. Me kan bjoda fram lekamane våre til eit levande og heilagt offer, som er Gud til hugnad. Ja, det står endå til at då vil Gud ved oss openberra angen av kunnskapen om han på ein kvar stad, for me er Kristi huglege ange for Gud, millom dei som vert frelse og millom dei som vert fortapte (2. orint. 2, 14—15). Når me ser på oss sjølv er det ikkje til å tru, men det er Gud som seier det.

Så vil me høyra korleis me kan tena Gud, ved ei åndeleg Gudsteneste.

Det første er: Skikka dykk ikkje lik med denne verda, men lat dykk omskapa med di hugen dykkar vert oppattna, så de kan prøva kva som er Guds vilje, det gode og hugnadlege og fullkomne. Her har me ein dagleg anledning til å tena Gud, ved å ikkje fylgja verda og tida si ånd, verda sine skikkar, og verda sin måte å leva på, verda sine interesser. Her kan me berre nemna verda sin kramentalitet, kamp for høgare levestandard, måten til å klæ seg på og føra seg på, å nyta i staden for å tena osv. Dette kan berre skje ved at me let oss omskape, ved at vår ånd og sinn dagleg blir oppnya i nåden og evangeliet, så me prøver kva som er Guds vilje og veg. Er du fornøgd og takknemleg der verda er missnøgd og utakkjemleg, lever du i tillit til Gud der verda syt og klagar, er du nøy som når verda fråtsar, er du sann og påliteleg og trufast der verda er usann, upåliteleg og svikfull, så tener du Gud der du er og gjer det som er Gud til hugnad.

Dernest seier apostelen, ved den nåden som er meg gitt, seier eg til kvar og ein millom dykk at han ikkje skal tenkja høgre om seg enn han bør tenkja, men tenkja så at han tenkjer visleg, alt etter som Gud har mælt ut åt kvar hans mål av tru. Her ser me at

me bør tenkja. Det vil seia å ikkje tenkja høgre om oss enn Guds ord gir høve til. Paulus vitnar at i meg, det vil seia i mitt kjøt, bur ikkje noko godt — eg elendige menneske, kven skal fri meg frå dette dødens lege-me. Og ein kvar som kjenner seg sjølv ut frå skrifta sitt syn på oss, tenkjer visleg, og har ikkje høge tankar om seg sjølv.

Men den som er frelst og lever i trua på Jesus, bør tenkja visleg om det me er og eit i trua på Jesus. Og skal me tenkja visleg, må me vurdera det ut frå det som Skrifta lærer om Jesus og dei som høyrer han til, ikkje ut frå det me kjenner og ser hjå oss sjølv.

I ordet her står at såleis er me, mange som me er, ein lekam i Kristus, men kvar for seg er me lemene åt kvarandre. Her står at den som er frelst, han er ein lem på Jesu Kristi lekam. Den som høyrer til Jesu Kristi menighet, som er hans lekam her på jorda, han bur Jesus i og lever og verkar igjennom på jorda. Og på same måten som våre lemer på lekamen er ulike og har fått kvar sitt å gjera, så er det også med oss, me er Guds huglelege ange i Kristus, og ved oss openberrar han kunnskapen om seg på ein kvar stad. Tenk som skrifta talar, då tenkjer du visleg, alt etter de tmål av tru som Gud har melt ut til kvar av oss.

Nådegåvane er ulike, ser me. Nokre har fått profetgåva, andre har fått tenestegåva, lærargåva, nådegåva til å påminna, dela ut gåver, vera forstandar eller leiar og hyrde osv. Alle er like nødvendige og nyttige til sitt bruk, for manglar eit av dei blir lekamen ufør. Den som brukar det han har fått med truskap og etter som han har fått tru til, han tener Gud anten det så er i heimen, forsmlin-gen eller på arbeidsstaden.

Lat kjærleiken vera sviklaus, så du vedkjener deg Jesus, trua og nåden og ordet frå Gud kvar du er. Då ærar du Gud og tener Gud og dine medmenneske best. Og det kan gjerast på mange ulike vis, ved den ånd som Gud har late bu i deg, ved dine ord og dine

gjerningar og ditt sinnelag osv.

Ha stygg til det vonde, og ved å ta avstand ifrå alt som tilhører det vonde, kan du tena Gud, og dine medmenneske. Tar du avstand frå det vonde og det du trur er Gud imot, blir det ein dom og ei påminning for alle som elskar synda og verda og vantrua.

Hald fast på det gode. Prøv alt, og hald fast på det gode, seier Paulus ein annan stad. Og kva som er godt, det gjev Skrifta oss lys over ved Andens yvertydning og lærdom. For heile Skrifta er innanda av Gud, og den kan gjera oss vis til frelsa ved trua på Kristus, den er gagnleg til lærdom, til overtyding, til rettleiding, til oppseding i rettferd - (2. Kor. 3, 15—16).

Ver varmhjarta mot kvarandre i broderkjærleik, kappast om å visa kvarandre vyrnad. Her skulle vera rik anledning til å øva seg i guds frykt, og her er behovet stort for vår åndelege gudsteneste i heim og venesam-funn.

Ver ikkje lunka i dykkar ihuge, ver brennande i ånda, ten Herren! Denne formaninga treng me som er forkynnarár, åndelege leiarar og hyrdar, foreldre, lærarar og kvar me er sette. Her kjem eg på då eg var nyfrelst, og syntest at dei andre truande var forlite brennande og ivrige for å vinna dei ufreliste. Dette gav eg uttrykk for til ein av venene, og då sa han: Å, du er ny og ivrig du som er så nyfrelst, venta nå ei stund så tenkjer eg du blir som oss andre. Og når eg ser på den brennande ånda og iveren for andres frelse i den første tida etter vekkinga, korleis den sløvest og kolnar, då syrgjer eg. Me treng å be med songaren: «Vekk oss opp igjen med kjærighetens iver.»

Gled dykk i vona. Det har me all grunn til, me som har ei sterk von i nåde og ei von som er trygg og fast, eit anker for sjela, i Jesus som gjekk inn som fyregangsmann for oss.

Ver toluge i trengsla. Denne formaninga treng i alle fall eg, som er så lite villig til å lida og utovermodig i trengsel. Dei tolmodige

i trengsel tener Gud der dei er, og har fått litt av sin frelsars sinnelag, han som leid med tol utan å vyrda skamma.

Ver trottige i bøna, for alle dei heilage, og for meg med at det må bli gitt meg ord når eg opnar min munn, så eg med fritt mod kan kunnjera løyndomen i evangeliet. For den som bed, han får, den som leitar han finn, er Jesu eigne ord og lovnad. Og de har ikkje fordi de ikkje bed, eller fordi de bed ille, for å øyda det opp i lystene dykkar.

Velsigna dei som forfylgjer dykk, velsigna og forbanna ikkje! Gled dykk med dei glade, og gråt med dei som gret, syn samhug med dei heilage i deira trøng, legg vinn på gjestmildskap.

Ha eit hjartelag innbyrdes. Trå ikkje etter

det høge, men hald dykk gjerne til det låge, vær ikkje sjølvkloke!

Gjev ikkje nokon vondt att for vondt. Legg vinn på det som godt er, for alle manns augo.

Så sant det er råd, så hald de på dykkar sida fred med alle menneske.

Henn dykk ikkje sjølve, de kjære, men gjev rom åt vreiden! for det står skrive: Meg hører hemnen til, eg vil gjeva aftergjeld, seier Herren. Om fienden din hungrar, så gjev han mat, er han tyrst gjev han drikke! for når du det gjer sankar du gloande kol på hovudet hans.

Lat ikkje det vonde vinna over deg, men vinn du over det vonde med det gode!

Her har me vår daglege åndelege guds-tjeneste.

Fra våre åndelige forfedre. I.

Ved Asbjørn Hjorthaug

Hvordan har dere forkynt?

Disse merkelige ordene er for over 200 år tilbake, skrevet til Stockholms presteskap av Dr. A. C. Rutstrøm, som da var i landflyktighet p.g.a. sin klare fremstilling av evangeliets ord.

«Dere har ikke underrettet deres ulykkelige tilhørere om den alminnelige Guds nåde som er tiltenkt alle mennesker ved Jesu død og oppstandelse. Og dette er ikke underlig, fordi dere selv har liten eller ingen innsikt i dette.

Dere taler om Guds nåde på samme måte som pavetilhengerene. Dere sier: «Den som angriper, den som kjemper, strider, anfektes, sønderknuses, er botferdig, avstår fra synden, har en hjertens fortrøstning, har omvendt seg og begynt å leve hellig, har forsaket verden m.m., han er Gud nådig.

Ser en på den måte dere preker på; følger da nåden av omvendelsen eller følger omvendelsen av nåden?

Kan et menneske som skal undervises av

dere, annet enn feste seg ved det første?

På og av hvilken nåde skal de arme tilhørere tro når dere først etterpå taler om nåden og forutsetter at de allerede har kommet til troen.

Kan en synder noe annet enn forbli uten tro, som hører deres tale: «Ingen nåde hos Gud, før du tror!» Han vet ikke hva han skal tro. Dere har grunnet nåden på troen, ikke på Jesus, og da blir han uten tro og nåde så lenge dere får råde; fordi dere stiller hele saken på hodet.

Dere burde si: Gud er nådig, nemlig for Kristus sin skyld, tro det. Men dere sier: «Tro, så er Gud nådig mot deg.»

Dette stykket har jeg funnet i et tidsskrift som heter FREDSBUDET. Dette tidsskriftet kom ut for første gang i 1870 og var redigert av Jacob Traasdal. Stykket ovenfor stod i nr. 4 som kom ut april 1870. Jacob Traasdal som kom fra Lersja var en dyktig forkynder. Han var blant annet i Sverige og forkynte evangeliet og kom bort i bl.a. C. O. Rosenius. Etter denne turen reiste han hjem

Meister, me har streva i heile natt

(Luk. 5, 1-fg.)

Skal tru om ikkje det kan stå som overskrift over mengda av vårt folk? Og det når det gjeld både det materielle, politiske og åndelege, og ikkje minst det siste. Her hjelper det ikkje med høgare timebetaling, meir fritid, eller finare og betre hus. Ein kan nok få det fint og godt på mange vis — men hjarta, sjela?

Politikarane lovar godt, om dei berre får makt. Mange har slokke til, og mykje har vore prøvt, men resultatet blir berre aukande lovlyse, sædlyse, tjuveri og bedrag, løgn og mord som aldri før.

Også når de gjeld Guds rikes arbeid, så er vi vel komne langt bort frå det Herren seier i sitt ord: Herren skal strida for dykk, og de skal vera stille. Eg er vintreet, de er greinene, den som er i meg og eg i han, ber mykje frukt, for utan meg kan de ingen ting gjera (Johs. 15, 5).

I dag kjem Jesus til deg, på same måten

og begynte å gi ut dette tidsskriftet. For det meste skrev han oppbyggelige stykker selv.

Men han tok også inn stykker fra andre, bl.a. fra Pietisten og Rosenius.

Det er viktig å gi akt på hva fedrene har stridt og kjempet for å bevare et rent evangelium gjennom skrift og forkynnelse. Det vil lære oss at striden ikke er ny. Det er den samme troens strid som Paulus kjempet. Men Guds ord forteller oss at striden skal bli sterke og sterke inntil han kommer igjen.

Jeg vil utover finne frem små stykker fra kirkehistorien og fra fedrene våre for å vise hvorledes kampen har stått for å bevare evangeliet og for å vise at evangeliet er i går og idag det samme — ja til evig tid.

Asbjørn Hjorthaug

som han kom til Simon Peter. Han vil stiga inn i din livsbåt, og ber deg leggja litt ut frå land. Der vil han læra deg vegen til fred, kvile og fangst.

Simon gløymde nok aldri den dagen. Det såg ut som om Jesus berre ville låna båten til talarstol. Men det skjer alltid noko der Jesus lærer og talar. Sjølv om Simon var trøytt denne dagen, ville han høyra når Jesus tala.

Kva lærde så Jesus?

Først lærde Jesus om det naturlege menneske, om det vantru menneske, det egenrettferdige og sjølvhjelpe menneske. Den flokken har alltid vore liten som tek denne lære til hjarta og gjev den rom. Dei fleste lever i mørke og strevar i natta utan å sjå og utan å finna.

Han ville også læra Simon at Jesus var Guds son, at han kunne tru og lita på hans ord og lovnader. Det går fram av samtaLEN han hadde med Simon. Fisketida var slutt for denne natta, og ingen ting hadde dei fått. Å setja garn nå, det går ikkje, det synest å vera å spotta Gud og gjera seg sjølv til narr. Men så kjem det som er mektig til å løysa alle vanskar: *På ditt ord* vil eg setja ut garnet, sa Simon. Han var blitt fanga av Jesu ord, og var villig til å gjera etter dei.

Har du nokon gong måttta seiia som Simon: *På ditt ord*. På din lovnad om hjelp og frelse, forlet eg mine tankar og mine vegar. Ser du på lovnaden og ordet, ikkje på blinkande sol og tome garn, eller folkemengda på stranden. Dei ville nok også ha eit ord med i laget, for der var vel fleire enn Simon som hadde greie på fiske.

Simon fortel først kor därleg det hadde gått dei: Vi har streva i heile natt, og ingen ting fått. Få er vel dei blant oss som lever under den erkjenninga at vi ingen ting har fått, når

vi arbeider og møta går sin gang og alt ser bra ut. Men der det misslukkast, der gjeld det også nå: *På ditt ord*. Det gjeld like sikkert for oss, som det gjorde for Simon.

Skrifta seier at ingen som trur på han skal koma på skam, for me har alle den same Herre, og han er rik nok for alle som kallar på han, for *kvar den* som kallar på Herrens namn, skal verha frelst (Rom. 10, 11).

For ein fiskedrett det vart på Jesu ord. Men det var vel ikkje fiskefangsten som var det største for dei, men det at Jesu ord til dei heldt. Dernest at ordet og fangsten nådde Simon sitt hjarta. Det ser me av det Simon sa: Gå bort frå meg, Herre! Eg er ein syndig mann. Nå hadde Simon sett si vantru som aldri før. Han høvde ikkje til å vera saman med Guds Son, han som var syndig og vantru og urein heilt igjennom. Men Jesus går aldri bort frå ein syndar i nød. I skrifta heiter det alltid: Kom til meg alle de som slit og har tungt å brea, hjå meg skal de få kvila dykk ut.

Det vart eit godt møte for Simon denne dagen, midt i synda og nøden, for Jesus hadde meir å seia han: *Ver ikkje redd!* *Nei,* ved Jesu føter i nød for si synd, der blir ingen bortvist. «Der fant jeg fred for mitt arme hjerte, og vinteren ble til en liflig vår», vitnar songaren.

Disse orda: *Ver ikkje redd, dei skulle bli til mykje hjelp* for Simon seinare i livet, når han skulle stå overfor vantrua og synda si makt. Då kom det vel med at Jesus var nær, og at han kom ihug Jesus sine ord: *Ver ikkje redd!*

Etter denne dagen fekk Simon eit anna yrke. Her etter skal du fanga menneske, sa Jesus. Her har me som lever i dag mykje å læra: Fangstmåten lyt vera på Guds ord. Ikke etter våre tankar, etter tida sin smak, eller etter som menneske ser og ynskjer. Nei,

åleine på «ditt ord», på det som skrifta lærer og forkynner. Dette står fast, kva det så vert sagt og forkjnt i dag. Garna er like mange som fangstmåtane i vår tid. Men det lukkast därleg. Fangst kan det nok bli, men det spørst kva slag det blir?

Det er vel mange som ikkje har erfare i sitt liv, det som hende med Simon her, møtet med Jesus som førde til at han la ut frå land på Jesu ord og det som det førde til. Simon blei nok redd, men fekk både trøyst og kall til teneste. Dette er ikkje noko me kan arbeida oss fram til, som mange trur, men det blir gitt den som går ut på Guds ord.

Me ser kva fylgjer det fekk for Simon som var villig til å gjera etter ordet han høyrde. Sjå for fangst, og for ein nåde, for ein utgang det fekk i hans liv, og for ein verknad det fekk for dei andre som var i lag med han. Og sjå for ein verknad det fekk for Guds rike på jorda.

Skal Jesus endå ein gong få stiga inn i vår båt? Her vil vi kalla det erkjenninga. Du tenker kanskje, det nyttar ikkje for vi har prøvt så ofte, bøna er kald, ordet stengt, venesamfunnet sundrive, der er synd og fall i liv og lære, broderstrid og lærestrid, og kjærleiken har koldna hjå dei fleste. Alt dette er sant og meire til. Men *«på ditt ord, Herre»*, det er større og sterkare enn alt anna. Det både kan og skal gi det same idag, som hin gongen ved Genesarettsjøen.

Skal det heita over vårt liv: So rodde dei båtane til lands, og gjekk i frå alt, og fylgte han.

«Å tro det er ikke å tro at du tror. Men barnslig å klynge deg fast til Guds ord. Det er i din avmakt å se på Guds lam, og late deg nøye med ordet om han».

Odd Dyrøy.

Det er Herren

(Johs. 21, 4—5). Av Ole Rolfsnes

Å betrakte de forskjellige måter Jesus åpenbarte seg på etter sin opstandelse, det har mye å lære oss. For det første ser vi at han ikke åpenbarte seg som en ånd, men som et naturlig menneske. De som såg ham forsto ikke at det var Jesus. Kvinnene ved graven trodde det var urtegårdsmannen, de to på veien til Emaus trodde det var en alminnelig vandringsmann, og fiskerne ved stranden kjente han ikke før Johannes gjorde dem oppmerksom på at det var Jesus.

Dette forteller oss at Jesus også i dag åpenbarer seg gjennem alminnelige mennesker, selv om mange også i vår tid ikke ser og ikke våger å tro det. Når et menneske er gjenfødt ved troen, har fått den Hellige Ånd, og har fått del i Jesu Kristi sinn, da går jo dette menneske omkring som en liten Jesus, som Wisløf sier på et lydband jeg har. Men dette nye og indre menneske er skjult, og du ser bare det ytre menneske som er likt andre mennesker. Derfor må dette åpenbares også i dag, på samme måte som for kvinnene ved graven og emausvanderne og fiskerne ved stranden.

Videre forkynner Skriften at Jesus åpenbarer seg i sitt ord. Men også det ord vi ser og hører fra Skriften har Gud talt til oss ved eller gjennem mennesker. Også i dag møter menneskene Jesus, og Jesus åpenbarer seg for dem, ved mennesker som Jesus har åpenbart seg for og som taler og vitner om ham. Det kan alle som taler og vitner om Jesus erfare og bevitre.

Det er ikke bare uomvendte mennesker som trenger å møte Jesus, det trenger også vi troende, om vårt troesliv og erfaringsliv skal leve og vokse. I den første tiden ser vi at Jesus helst åpenbarte seg for sine troende, for at de skulle bære vidnesbyrdet om ham videre. Verden ser meg ikke lenger, men

dere skal se meg, for jeg lever og dere skal leve, sa Jesus til dem før sin død.

Vi som har hatt litt arbeide i Guds rike har møtt noen av dem, som lik kvinnene ved graven og emausvanderne som var på veg bort fra disippelflokken og fiskerne som hadde strevet hele natten uten å få noe, som søkte etter å finne og møte Jesus. Jeg har selv vært fisker og strevet hele netter og dager uten å få noe, men har sjeldent møtt Jesus klarere enn da. Og det samme kunne sies når jeg har strevet som «menneskefisker». Her kunne jeg avlagt mange vidnesbyrd.

Når det står at Jesus åpenbarte seg tidlig om morgenon, da tror jeg at det har noe å lære også oss som lever i dag, for det står at Jesus er i går og i dag den samme og blir det til evig tid. Jesus møtte disiplene hin morgen for å gi dem noe, og her skal vi nevne tre ting han gav dem.

Jesus gav dem mat, opplevelsen av en stor fiskedrett, kall til å følamma hans og vokte sauene hans.

Når Jesus er den samme i dag, så vil han sikkert også møte oss hver morgen for å gi oss mat for vår sjel, med næring for vårt troesliv, og dertil gi oss oppgaver for vår tjeneste. Hvor mange er oppmerksom på det? Jesus møter oss alltid i Ordet, og du kan være viss om at han alltid møter deg der for å gi ideg noe.

Når jeg går til Ordet om morgenon er det alltid med den tanke: hva er det han vil vise meg og gi meg i dag? Og mange av de ord jeg har talt og skrevet om, de har blitt klart for meg om morgenon. Dette ordet jeg skriver om i dag, det fikk jeg fra Ludvik Hopes andaktsbok. Det slo ned i meg: *Det er Herren!* Og så kom tanken at du skal prøve å lære dem å se Herren.

Det er en veldig oppgave, som ingen av

oss makter av oss selv. Men vi kan vidne om hvorledes vi selv møtte ham, en tidlig morgenstund, i en forsamlings- eller ved en som vidnet ved sin sang. For en tid tilbake møtte jeg ham gjennem en som sang, serlig gjennem et vers i sangen, som jeg vil skrive ned her for om mulig det kan hjelpe noen til å se Jesus.

«Jesus takk, du levde livet til Guds ære dette livet får jeg regne med som mitt. Du var alt for Gud, ja slik jeg skulle være. Slik en frelser er det til oss alle gitt.»

For å forstå og høre når Jesus taler til oss, kreves det stillhet og lydhørhet og en villig ånd. Vi ser at da Gud ropte på Samuel, forstod han det ikke (1. Samuel 3, 10), og fikk hjelp av Eli. Her tror jeg at altfor mange er uklar, for Jesus har talt til dem men de forstod det ikke, og derved taper de en stor velsignelse.

Jesus sier at det skal komme en tid da de røper at her er han og der er han, men der skal du ikke gå inn. Vil du høre Jesu røst, så står det skrevet at han kommer i den stille susen (1. Kongeb. 19, 12). Alt det bråk med poppmusikk og festuro som vi har i dag, egnar seg ikke til annet enn underholdning for det gamle menneske. Tidligere når jeg talte, merket jeg ofte at jo stillere det var, des mere fikk Gud tale til folket. Og nå når jeg er utestengt fra folket og lever i en ro som overgår all forstand, merker jeg at det faller lett å høre hva han vil tale til meg og hva jeg skal skrive om.

Men i vår tid er det vanskelig for mange troende å få stillhet til å høre Guds tale, for det finnes så mange ting i tiden som vil fange vårt sinn. Men der står skrevet: I stillhet og tillit, skal eders styrke være! (Esa. 30, 15.)

Troens vanskelige kunst

Av Rosenius

«Ikke at jeg allerede har grepet det.» Fil. 3, 12.

På sine gamle dager sa Luther en gang. «Med megen øvelse er jeg nå så vidt kommet dit at jeg Gud skje lov kan si at Gud er himmelens og jordens skaper.» Underlige ord! Er den gamle kjempe så ussel i sin tro? Det er jo noe som småbarn tror!

Men hva skal en så si når selveste Paulus den største trospredikant verden har sett, om sider bekjenner om seg selv at han ennå ikke kunne kunsten: Jeg strekker meg etter det — jeg jager etter den nåde å kunne gripe Kristus.

David forklarer oss imidlertid hemmeligheten: «Jeg sa i min trygghet, jeg skal ikke rokkes evinnelig — Du skjulte ditt åsyn, da ble jeg forferdet». (Salme 30, 7, 8)

Paulus og Luther taler altså ikke om forstandstroen som kommer av seg selv i medgangstider. Men de taler om den tro som er en stor virkelighet i sjelen og som blir en kraft i prøvelsen, en mektig kjempende kraft. En kan nok tro når en har det godt. Men når Luther her taler om sin tro på Skaperen, så mener han noe annet: en tro som setter ham i stand til å gå mot en hel verden av fiender uten å ha noen på sin side, den tro som fikk ham til å gå inn i rikssalen i Worms — mot alle de geistlige og verdslike fyrster som djevelen og paven brukte mot ham.

Da ingen ytre støtte hjalp ham, da galdt det for alvor å tro at Gud er himmelens og jordens skaper og har makt over alle ting, så ikke et hår faller fra vårt hode uten at han vil det. Det er om en slik tro, Luther taler.

Det er på samme måte med troen på Kristus og hans nåde. Når alt er stille og vel, når hjertet er åndelig og henter kraft fra Ordet og bønnen, når det lykkes for en med livet, da er det lett å tro.

Men når alt ser mørkt og fortvilet ut, når hjertet er ugudelig, når synd og nød styrter over oss som en veldig elv og Gud står for oss som en hellig og vred dommer, da gjelder det å tro rett. Da får en erfare om en har feste i noe annet enn det en ser og kjenner.

De som ser på kristendommen som en slags filosofi, er snart ferdige med å studere den. Men de som må ha troen som en kraft mot de bekymringer som griper hjertet, de blir aldri utlært.

Vi har nevnt Luther. En annen som er kjent for sin gudstro, Christian Scriver, begynner en preken med de samme ord av Luther, og røper demed at heller ikke han var kommet lenger.

Men hvordan går det til at enkelte har så lett for å tro, mens trosheltenes tro er så skrøpelig? Vi taler ikke her om verden, men om de mange fromme som synes å tro så meget de vil, og taler om troen som om den sto i deres egen makt. Hva vitner dette om?

Hvis det bare varer en kort tid, kan nok dette også inntraffe hos levende kristne. Men er hele ditt kristenliv preget av døde, da er ikke din tro rett. For dersom du levde under Åndens tukt, skulle han angripe ditt hjertes fordervelse på en slik måte at du kunne være en benådet synder. Du har en tro og en kristendom som djevelen ikke vil anfekte og forstyrre. Det er dette Luther tenker på når han i samme sammenheng tilføyer: «Dette har alltid enhver hatt så lett for å forstå og tro, unntagen jeg og noen andre fattige syndere, slik som Moses, David, Esaias og flere andre som neppe har begynt å tro. Jeg gamle disipel og nesten utlevde doktor må forundre meg over folket i vår tid som, bare de har bladd i en bok, vet alt hva Den hellige ånd vet.»

Han advarer mot den samme innbilningen også andre steder, særlig når det gjelder troen på syndenes forlatelse og Guds vennskap. «Det å tro er den vanskeligste kunst på jorden, men likevel synes ingenting å være

lettere utlært. For så snart en har hørt eller lest noe om den, så anser en seg straks utlært og vil nå høre noe nytt og bedre. — Det er nettopp på den onde dag — i mørke og stormfulle tider — at vi trenger troen og evangeliets ord. Og troen er nettopp en fast tillit til den allmektiges ord, når det ser mest fortvilet ut.»

En fortjener å dømmes og fortvile på grunn av synden. Eller hjertet er tørt, en føler ingenting og synes en er helt død. Da er det stort å kunne tro Guds nåde og vennskap, aleine på grunn av den forløsning som gjelder evig, og på grunn av det ord han har sagt. Når hjertet er urolig over min synd, død og utroskap, da er det stort å få tro ordet: «Jeg, jeg er den som utsletter dine overtredelser for min skyld.» Det er troens vanskeligste kunst Lykkelig er den som i slike tider kan si med Luther at en nesten tror.

Og det er i slike tider at de herlige ord vi nå skal stanse ved, vil være oss til nytte og velsignelse.

Etter Veiledning til fred

Årsmøtet

Lekmannsmisjonen sitt årsmøte blei også i år halde i samband med sommarskulen, i Norheimsund i tida 16.—20. juli. Det møtte omkring 250 deltagarar, med vaksne og barn.

Årsmøtet blei halde torsdag, og blei helsa med Rom. 5, 1 av formannen Olav A. Dahl. Lekmannsmisjonen sit tprogram og forkynning er den bibelske, Latherske og rosenianske lære. Vårt folk held på å gå over frå vera eit kristent land og folk, til eit sekularisert og mykje avkristna samfunn, som gir lover som klart strir imot Guds bod og forordningar. Kor mykje er me i Lekmannsmisjonen vorte smitta av denne verdslege åndsmakta som rår i tida?

Fred med Gud ved Jesus Kristus er den

gode bodskapen me har prøva å bringa til folket gjennom forkynninga. Også i år er der sjeler som har funne hjelp og fred ved dette evangelium. Me har fått eit Gudgitt kall til å forkynna Ordet frå Gud, som lov og evangelium, og så langt me kan forsøkja å hindra innblanding i evangeliet.

Nokre ny stader har me fått kontakt, som truleg kan vera opne for oss til å forkynna i tida framover.

Misjonær Andreas Bø har vore heime dette året, og han har reist omkring som forkynnar og besøkt misjonsvenene her heime. Han har undersøkt om det er mogeleg å komma ut att til Malaysia, eller om mogeleg seinare overflytting til Indonesia. Det er kinesarane der ute som ligg han på hjarta og som han kjenner trong til å vitna for.

Bokmisjonen vår har ein del bøker att av «Forsonet med Gud» av O. Valen-Sendstad. Den er nyttig lesnad for oss sjølv, og som gåver til andre. Dei kan tingast gjennom ekspedisjonen til Lov og Evangelium. Lydband og kasettar kan ein få kjøpt hjå Ole Brandal, Avaldsnes.

Rekneskapen for arbeidet vårt, og for bladet Lov og Evangelium, var også i år i balanse. Styret for komande år vart etter valet: Sigmund Hjorthaug, Sandnes, formann, Leif Øygarden, Sannidal, Olav A. Dahl, Stord, Tore Harestad, Bru. aramenn: 1. Oddmund Gravset. 2. Gerhard Stave. 3. Harald Fæø.

Den nye formannen Sigmund Hjorthaug bringa ei varm takk til Olav A. Dahl for hans arbeid som formann i alle dei 12 åra som har gått sidan misjonen tok til.

Neste årsmøte og sommarskule vart innbedne til Avaldsnes på Karmøya i tida 14.— 18. juli 1976.

I år var det tre svenske familiar med oss på sommarskulen. Og Tore Nilson hadde også i år mykje å bringa oss frå Gud gjennom sitt bibelstudium. Elles var Brandal, Linkjendal, Lid, Nygård, Bø og Dyrøy med som talalarar.

Sommarskulen var i år eit godt og velsigna samvær for oss som fekk vera med. Og me takkar Gud for den åndelege veileding, frelse, fred og fornying han gav oss gjennom Ordet.

G. St.

REISERUTER FOR ANDRE HALVAR 1975

1. *Ole Brandal*: Sannidal i sept. Bygland, bibelveka på Avaldsnes 25. okt. — 2. nov. Stord.
2. *Andreas Bø*: Norheimsund, Tørvikbygd, Varaldsøy, Valen, Stord, Stensli i Ålen, Røros.
3. *Odd Dyrøy*: Varhaug, Mattingsdalen, Nær bø, Sandnes, Randaberg, Foldøy, Suldal? Brekke, Yndesdalen, andre stader der han kjem inn med møter.
4. *Gudmund Jorthaug*: Bremnes, Fitjar., Tysse på Osterøy, Sannidal i nov. — des.
5. *Amund Lid*: Namdalen i sept., Ellingsøy 30. sept. — 5. okt., Sandsøy i Senja, bibelveka på Avaldsnes 25. okt. — 2. nov., Halsenøy, Oslo-Østfold.
6. *Reidar Linkjendal*: Til disp.
7. *Godtfred Nygård* : Kan ta møter lørdag og søndag på stader som ikkje ligg lengre borte enn han rekk heim att til arbeid mandag. Ring han opp etter arbeidstida er slutt på tlf. Bremnes 18220 (Artur Nygård).
8. *Margrete Skumsnes*: Avaldsnes, Tysvær-våg, Hetland, Åkerfjorden, Matre, elles der ho kjem til og rekk på utanom ekspedisjonen av bladet.
9. *Olav Aakhus*: Til disp.

Styret.